

Trompenburg Tuinen & Arboretum

Een wandeling door 2020

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Profiel	5
3. Missie & Visie	6
Missie	6
Visie	6
4. Jaaroverzicht	7
De hoofdlijnen uit het actuele beleidsplan	7
5. Kerncijfers	10
6. Collectie, Onderhoud en beheer	10
7. Werkzaamheden in de tuin	11
8. Expertise, educatie, onderzoek	11
9. Samenwerking	12
9. Vriend van Trompenburg	13
10. Organisatie	13
Bestuur	13
Medewerkers, vrijwilligers en stagiaires	14

1. Inleiding

Sinds maart 2020 ondervindt ook Nederland de gevolgen van de wereldwijde pandemie van het Coronavirus. Diverse maatregelen zijn sedertdien genomen om de verspreiding van het virus in te dammen. Als gevolg daarvan waren alle musea van medio maart tot begin juni gesloten. Zo ook Trompenburg. Bij de heropening staat de veiligheid van onze bezoekers en medewerkers centraal. De gevolgen van de ontstane situatie zijn onzeker. De financiële impact voor de Stichting is fors. Dankzij aanvullende financiering vanuit de Stichting Vrienden kan de Stichting voornamelijk over voldoende liquiditeit beschikken. Maar ondanks de steunmaatregelen van de overheid, een bijdrage van het Mondriaanfonds, een voorzichtig uitgavenbeleid en een kleine reorganisatie hebben we dit boekjaar toch helaas met een negatief saldo van € 60.000 moeten afsluiten. De komende periode zal het bestuur van de Stichting, in overleg met de Stichting Vrienden en andere 'stakeholders', nadere plannen maken gericht op een duurzame bedrijfsvoering.

Er waren echter ook lichtpuntjes. Er is namelijk nog nooit zoveel gewandeld door de Nederlanders als in 2020. Ook het belang van de natuur wordt meer omarmd merken wij nu we weer open zijn. In 2020 bezochten ruim 40.000 (40.609 om exact te zijn) bezoekers Trompenburg in de maanden dat we wél geopend waren (ten opzichte van ca. 65.000 in 2019). Door Covid-19 zijn natuurgebieden herontdekt en is de belangstelling voor het verpozen in het groen door een steeds breder publiek duidelijk waarneembaar. Kortom hierin liggen ook kansen voor Trompenburg tuinen & Arboretum.

Trompenburg zoekt naar wegen om in de komende jaren een nieuw financieel evenwicht te vinden. Donaties van particulieren, bedrijven, stichtingen en fondsen zijn van toenemend belang voor hun bijdragen aan projecten die buiten de exploitatie vallen en die zijn gericht op verbetering en vernieuwing van de functie van Trompenburg. De in het verleden gekozen constructie met een vastgezet kapitaal via de Stichting Volkskracht draagt in belangrijke mate bij aan het voortbestaan van Trompenburg maar voor het handhaven van de huidige hoge kwaliteit van tuin en collecties is uiteindelijk meer geld nodig. Daarom heeft het bestuur besloten om per 1 mei Hester Pastwa-Avis te benoemen als zakelijk en commercieel directeur. De benoeming past in het door het bestuur ontwikkelde plan om het bestaan van Trompenburg breder onder de aandacht te brengen en de faciliteiten van Trompenburg op een hoger plan te brengen. Naast het doel om het aantal bezoekers verder te laten toenemen, zal Trompenburg ook naar andere bronnen van inkomsten zoeken en reeds bestaande bronnen beter en professioneler exploiteren. Doel is om op deze wijze het bestaan van Trompenburg op de lange termijn te borgen.

Directeur Hortulanus Gert Fortgens blijft verantwoordelijk voor de collectie en de tuin. Het bezoekersaantal, dat de laatste jaren telkens met ongeveer tien procent toenam, toont aan dat velen oog hebben voor de kwaliteit welke Trompenburg onder leiding van Gert Fortgens uitstraalt.

Met de geringe personeelsbezetting en de belangrijke bijdrage van een grote schare vrijwilligers levert Trompenburg een indrukwekkende prestatie in vergelijking met andere tuinen en musea. Bij elke nieuwe gekozen richting zal steeds voorop blijven staan dat de sfeer en de kwaliteit van Trompenburg overeind blijft en waar mogelijk zal worden versterkt.

Het bestuur spreekt haar erkentelijkheid uit aan iedereen die met volle inzet en betrokkenheid meewerkt aan de instandhouding en verbetering van Trompenburg Tuinen & Arboretum. De gemotiveerde groep van personeel en vrijwilligers is een belangrijke drager van het succes en maakt dat het bestuur de toekomst met vertrouwen tegemoet ziet.

2. Profiel

Trompenburg Tuinen & Arboretum is een prachtig aangelegde plantentuin met een grote collectie bomen, struiken, vaste planten, bollen en knollen. De oppervlakte bedraagt ruim 8 hectare. De eerste aanleg dateert uit 1820. In 1983 ontving Trompenburg het predicaat "Distinguished Arboretum by the International Dendrological Society". Ter gelegenheid hiervan werd een bronzen plaquette onthuld. Het is daarmee niet alleen een tuin voor plantenkenners, maar ook voor wandelaars op zoek naar rust in een drukke stad. Het is bovendien een geregistreerd museum en daarmee hét Groene museum van Rotterdam. Voor veel inwoners van de stad Rotterdam en omgeving is Trompenburg Tuinen & Arboretum een geliefde plek om te verpozen in een rustige, goed onderhouden én veilige groene museale en monumentale omgeving.

Door actieve werving en het bieden van bijzondere activiteiten wil Trompenburg een grote groep begunstigers aan zich binden. Hiertoe is al veel aandacht uitgegaan naar het vergroten van de zichtbaarheid. We zullen de komende jaren, binnen de mogelijkheden die we hebben, de publiciteitscampagnes verder uitbouwen. In eerste instantie wordt ingezet op de bevolking van Rotterdam en die in de directe omgeving ervan, maar ook via kanalen als de Museumkaart bewerken we de landelijke markt. Door verbetering van de digitale ontsluiting, social media en het aanbieden van online lezingen en workshops (oa via youtube) zal Trompenburg vaker worden gevonden bij het zoeken naar specifieke informatie of afbeeldingen van bomen, struiken, coniferen, vaste planten.

De belangstelling voor het vergaren van kennis over eetbare producten die kunnen worden geoogst in een stedelijke omgeving is sterk groeiend. In samenwerking met specialisten op het gebied van voedselbossen (de Coöperatie Ondergrond) speelt Trompenburg hier inmiddels een actieve rol in. Een deel van Trompenburg (De Overtuin) is de afgelopen jaren omgevormd tot een voedselbos. Hiermee wordt een geheel nieuwe doelgroep bereikt.

De inzet van vrijwilligers wordt een steeds belangrijkere pijler waarop onze organisatie rust. Vrijwilligers voeren al een veelvoud aan taken uit, van praktische tuinwerkzaamheden tot het geven van rondleidingen. In 2020 hebben we nieuwe vrijwilligersgroepen gestart op gebied van de ondersteuning bij evenementen en bij het opzetten en begeleiden van kinderactiviteiten. Gezocht zal worden naar welke uitbreiding van taken er nog mogelijk is en hoe deze vrijwilligersorganisatie vanuit Trompenburg het beste kan worden georganiseerd.

3. Missie & Visie

Missie

Historische buitenplaats Trompenburg is al 200 jaar een groene en levendige oase in een randstedelijke omgeving waar groen steeds meer en meer een zeldzame commodity wordt. Wij geloven in de kracht van groen en zetten ons op een duurzame manier in ons cultuurhistorische erfgoed te behouden en onze hoogwaardige museale collectie levende bomen en planten bij te dragen aan een levendige, groene en leefbare stad door de sinds 1820 opgebouwde kennis op diverse niveaus met zowel vakexperts als bezoekers te delen ten behoeve van recreatie, educatie en wetenschap.

Visie

Trompenburg staat voor leren, inspireren en verbinden in het groen. Trompenburg is dankzij haar museale en internationaal gerenommeerde collectie Dé Tuin van Rotterdam. We delen onze kennis over onze omvangrijke collectie en onderstrepen het belang van de natuur door op een natuurlijke en eigentijdse wijze deel uit te maken van de vrijetijdsbeleving. Op deze wijze behouden we ons culturele erfgoed.

4. Jaaroverzicht

De hoofdlijnen uit het actuele beleidsplan

Cultuur met een hoge natuurwaarde

Behoud van de kwaliteit van de tuin met haar bijzondere collectie en expertise. Versterken van de ecologische waarde als onderdeel van de stadsnatuur in Rotterdam en ontsluiten van de collectie op alle niveaus.

- Het beheer van de collectie richt zich op het behoud van een aantrekkelijk tuinbeeld in vier seizoenen en het behoud van het privé-karakter van de tuin.
- Versterken van de ecologische waarde en het uitbouwen ervan als onderdeel van de stadsnatuur van Rotterdam.
- Behoud van kwaliteit; inzetten op de veelzijdigheid van de plantencollectie, behoud plantkundige expertise en het hoge onderhoudsniveau.
- Trompenburg is een tuin voor gemotiveerde doelgroepen die de tuin bezoeken om de educatieve plantkundige waarden of de recreatieve “buitenzijn” waarden.
- Ontsluiten van onze collectie op allerlei niveaus gebruik makend van diverse middelen (online, maar ook offline door bijv. bebording) in de tuin en daarbuiten.

Strategische Samenwerkingsverbanden

Het identificeren van de belangrijkste stakeholders en het verhogen van hun engagement door de komende 5 jaar minimaal 2 duurzame strategische partnerships (publiek/privaat) per jaar te realiseren.

DE Tuin/HET groene museum van Rotterdam:

Versterken van het imago, vergroten van de naamsbekendheid en de bezoekeratio van Trompenburg als belangrijk(st) partij die bijdraagt aan groen cultureel erfgoed en de vrijetijdseconomie in de Regio Rotterdam.

Het versterken van het imago van Trompenburg door:

- Bij de ontwikkeling van nieuwe diensten & activiteiten actief in te spelen op de huidige maatschappelijke behoefte aan vergroening, verduurzaming en wellbeing.
- Een heldere en herkenbare (on- en offline) marketing en communicatie in lijn met doelstellingen. Leren, inspireren en verbinden in het groen.
- Het realiseren van een kenniscentrum; leert en inspireert jong & oud; kennisoverdracht & educatie van vakgenoten tot studenten (van scholier tot volwassene).
- Meer en slimmere samenwerking met overige bedrijven, overheid en instellingen in de regio.
- Faciliteiten upgraden, zodat ze onze doelgroepen meer aanspreken en beter aansluiten op de wensen van onze doelgroepen en hen zo tot bezoek verleiden en aanvullende dienstverlening te bieden en nieuwe inkomstenstromen te genereren. Inclusief verbeteren van de zichtbaarheid (entree).

Solide exploitatie:

Gezonde toekomstbestendige financiële exploitatie door het zelfstandig genereren van voldoende inkomsten. Binnen 5 jaar een toekomstbestendige personele organisatie op te bouwen binnen het beschikbare personeelsbudget.

Meer inkomsten genereren:

- Stijging van het aantal bezoeken/bezoekers (naar 108.000 in 2025) door een beter op de doelgroepen afgestemde programmering aan te bieden en de bekendheid van De Tuin te vergroten.
- Verhoging gemiddelde besteding per bezoeker door combinatiedeals, arrangementen, placemaking, up- & crossselling etc. aan te bieden.
- Nieuwe inkomstenbronnen aan te boren door nieuwe diensten/activiteiten etc. aan te bieden zoals bijeenkomstfunctie met horeca.
- Verbeteren van de totale customer experience door de customer journey in kaart te brengen en de hieruit volgende acties op te pakken.
- Vergroten van de interactie met onze bezoekers door actief continu bezoekersonderzoek.
- Het realiseren van een meer jaarrond exploitatie door in de winter gericht activiteiten te organiseren en een “binnenmuseum” te realiseren over historie en collectie.
- Investeren in systemen die helpen de organisatie meer datadriven te leiden.

Een toekomstbestendige personele organisatie door:

- De naderende pensionering van de Directeur Hortulanus op een andere manier op te vangen dan tot dan toe gedaan.
- Opbouw van een toekomstbestendig, flexibel team (rekening houdend met seizoensinvloeden) op gebied van groen en overig personeel.
- Een professioneler vrijwilligersbeleid; Uitbouwen van het aantal vrijwilligers en optimaliseren van hun inzet.
- Gebruik te maken van slimme automatisering, digitalisering en andere systemen

Enkele van onze publieksactiviteiten in 2020

- Themawandelingen
- Eenjarigenverkoop (via een “bel & bestel systeem” vanwege Covid-19)
- Voorjaarsplantendagen (in juni ivm Covid-19 i.p.v. mei)
- Vier de Zomer Markt
- Jeugdvakantiepaspoort
- Herfstfair
- Benefiet Diner
- Kerstpakketten verkoop en Winterplein

5. Kerncijfers

In 2020 waren er totaal 40.609 bezoekers.

Ten opzichte van 2019 is dit een absolute daling van 37%. Dit was onder meer het gevolg van de noodgedwongen sluitingen die door de Rijksoverheid waren aangekondigd vanwege het Covid-19 virus.

Evenementen konden bovendien óf niet doorgaan of met minder bezoekers vanwege de tijdsloten.

Eénjarigenverkoop: Telefonisch met bellen en bestellen verkocht tijdens lockdown.

Herfstfair: 1.164 bezoekers

Voorjaars-Plantendagen: 1.620 bezoekers

Vier de Zomer Markt: 731 bezoekers

Kerstmarkt: Kon geen doorgang vinden.

6. Collectie, Onderhoud en beheer

Trompenburg is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Botanische Tuinen (één van de 27) en heeft de status van geregistreerd museum. Onze collectiestukken zijn levende planten die jaarlijks groeien en dus een beetje in omvang toenemen. Met de jaren wordt de beplanting bestaande uit vaste planten/struiken/bomen dus voller en schaduwrijker. Voor een optimale ontwikkeling van de “collectiestukken” wordt er in het onderhoud gekeken wat er nodig is aan maatregelen. Dit kan zijn snoei, verplanten, vervangen of verwijderen. Zo moest bijvoorbeeld de 90-jaar oude Hongaarse eik (*Quercus frainetto*) worden verwijderd nadat hij in het voorjaar niet meer in blad was gekomen.

Jaarlijks wordt een plan opgesteld wat er aan onderhoudsmaatregelen nodig is en wanneer die moeten worden uitgevoerd in de loop van het jaar. Naast onderhoud aan de bestaande collectie is er een actief verzamelbeleid om de collectie voortdurend te kunnen vernieuwen of onderdelen van de collectie te kunnen vervangen. Zo worden er jaarlijks tientallen toevoegingen uitgeplant op vrijgemaakte dan wel opengevallen plaatsen. Aanwinsten worden voordat ze een definitieve plek in de tuin vinden een aantal jaren opgekweekt op één van onze eigen kwekerijen.

De *Begonia*-collectie die wij nu sinds enkele jaren in de zomer en nazomer presenteren oogst steeds veel bewondering van onze bezoekers. Evenzo geldt dit voor de *Dahlia*-collectie, die net als de *Begonia*'s op meerder plekken in de tuin staat aangeplant.

7. Werkzaamheden in de tuin

Ook de tuin zelf vraagt jaarlijkse maatregelen voor aanleg of onderhoud van paden, bruggen, gazons, borders. Ook in dit verslagjaar zijn weer enkele van deze onderhoudswerken uitgevoerd in eigen beheer of zijn uitbesteed. Veel werk is dit jaar besteed aan Perenhof om het geschikt te maken voor verhuur en evenementen.

Wij prijzen ons gelukkig met een grote schare vrijwilligers die ons helpen met het werk in de tuinen en woestijnkas.

8. Expertise, educatie, onderzoek

Jaarlijks wordt Trompenburg benaderd met velerlei vragen over identificatie, toepassing of onderhoud van bomen, struiken of vaste planten. Naast particulieren weten ook kwekers en scholieren uit binnen- en buitenland ons te vinden. Met (thema-)rondleidingen, radio- en televisieopnamen, lezingen en informatieve stukjes in onze nieuwsbrief en in tijdschriften brengen wij op een aangename en gemakkelijk begrijpbare wijze kennis over omtrent de rijke schat aan planten in- en de geschiedenis van Trompenburg.

Met het gehele pakket aan studiedagen, workshops, rondleidingen, exposities, artikelen, lezingen en stageplekken is ook in dit verslagjaar veel gelegenheid geboden aan geïnteresseerden om meer te weten te komen over het reilen en zeilen in Trompenburg. Speciaal voor kinderen organiseerden wij een “tuinwerkzaamheden”-parcours. Na het succesvol afleggen hiervan, waarbij onder andere met kruitwagens houtblokken moesten worden gelden en gelost, ontvingen de kinderen een “Junior Tuinman Diploma”.

Vanzelfsprekend geldt geheel Trompenburg als een permanente expositie. Samenwerking met andere botanische tuinen in Nederland en daarbuiten voor het delen van kennis en (expositie-)materiaal werd als een verrijking gezien van ons eigen aanbod.

Het blijven vernieuwen/verbeteren van de website en de mediamogelijkheden, zoals Facebook en Instagram kreeg veel aandacht evenals het uitbreiden van de dendrologische bibliotheek en de fotodatabase.

9. Samenwerking

1. Nederlandse Vereniging van Botanische Tuinen - Tuinen weten elkaar beter te vinden, komen met elkaar in contact, wisselen kennis uit. Veel tuinen kennen een wankel financieel evenwicht, subsidies nemen af, meer eigen inkomsten worden noodzaak. Onze tuinen hebben grote meerwaarde als een 'ontspannen' omgeving en zijn daarnaast instellingen waar een gedocumenteerde, levende plantencollectie wordt beheerd ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek, natuurbehoud, tentoonstelling en onderwijs.
2. Nederlandse Dendrologische Vereniging – samen met deze vereniging beheren wij de dendrologische bibliotheek. Een grote collectie boeken met als hoofdthema houtige gewassen voor gebruik in tuin, park en landschap. Vrijwilligers verzorgen deze collectie en beheren de catalogus die via de website is te raadplegen.
3. Midzomer Festival in Kralingen optreden theatergroep Oude Rotten in de tuin met een speciaal geschreven toneelstuk 'De Stilte van September'.
4. Natuur- en recreatieschap IJsselmonde - Donckse Velden: Rond het historische landgoed Huys ten Donck bij Ridderkerk zijn vanaf 2003 nieuwe recreatiegebieden aangelegd waarin de bewoners van de wijken Bolnes en Slikkerveer kunnen wandelen en fietsen. Het gebied is vernoemd naar het landgoed: de Donckse Velden. Om aan te sluiten bij en karakter van het landgoed blijft het gebied vrij open afgewisseld met grote boomgroepen.
 Voor de boombeplanting op een viertal terpen heeft Trompenburg een groot aantal bijzondere bomen geschonken én aangeplant. Het betreft collecties eiken, beuken en aantal andere markante bomen. Deze bomen blijven deel uitmaken van onze collectie. De begeleiding en verzorging van deze bomen wordt door onszelf verzorgd in goed overleg met de beheerder Natuur- en recreatieschap IJsselmonde. De derde en laatste fase van dit project is in 2014 aangelegd. Dit omvat het gebied tussen de Donckse Laan en sluit aan op het in 2003 aangelegde terrein bij Bolnes. Na uitvoering gaat het schap het terrein beheren. Er is dan zo'n 30 hectare nieuw recreatiegebied met meer dan honderd bomen van Trompenburg opengesteld voor publiek. Ook in dit verslagjaar is snoeiwerk aan de elzenbeplanting verricht met vrijwilligers van Natuurvereniging IJsselmonde.
5. Artist in Residence: kon dit jaar niet doorgaan maar contacten voor volgend jaar zijn gelegd.
6. De Maaltuin: dit pop-up restaurant gebruikte Trompenburg gedurende de zomer als locatie.
7. Werkgroep Voedselbos De Overtuin is met een groep vrijwilligers doorgegaan met verdere aanleg en aanplant.
8. Rotterdampas Jeugdvakantiepaspoort: ook dit jaar weer hebben we de kinderen na afloop van hun speurtocht in de tuin blij gemaakt met een stekje uit onze collectie.
9. Museumkaart: wij presenteerden in een digitale versie onze bloeiende rododendrons in het kader van de promotie van Ons Echte Goud.
10. Van Bomen: wij stelden hout beschikbaar van verzaagde bomen, boomschijven en stammen uit Trompenburg voor het initiatief van het Rotterdamse 'Van Bomen' voor het fabriceren van onder andere de zgn happenplanken. Deze happenplanken werden ook verkocht in ons eigen beheer.
11. Cool Down City: tijdens onze Zomer Plantendagen was Cool Down City aanwezig voor het initiatief bomen gratis uit te delen aan bewoners van Rotterdam. De bomen moeten, eenmaal aangeplant, een bijdrage leveren aan een beter stadsklimaat. Trompenburg heeft hiervoor ook een aantal jonge bomen ter beschikking gesteld.

9. Vriend van Trompenburg

Het is een groot genoegen te constateren dat Covid-19 er niet voor heeft gezorgd dat het aantal Vrienden is afgenomen. Integendeel; velen van hen hebben daarnaast ook één of twee Jaarwandelkaarten of steunen ons bij elk bezoek met hun Rotterdamps of Museumkaart (elk bezoek levert ons ca. 50% van een dagkaart op).

Ook het aantal extra donaties vanuit deze groep was bijzonder dit jaar.

Met de uitgegeven Vriendenkaart kan met korting artikelen in onze winkel worden gekocht en kan worden deelgenomen aan de speciale activiteiten voor onze Vrienden. De Vriendenkaart is het gehele jaar geldig en kan per kalenderjaar worden verlengd. Wij beschouwen onze Vrienden als bijzondere ambassadeurs van Trompenburg. Natuurlijk willen we nog veel meer Vrienden gaan begroeten. Het is niet alleen fijn veel Vrienden te hebben, wij hebben onze Vrienden ook hard nodig, willen wij de huidige kwaliteit van Trompenburg kunnen handhaven. Daarom gaan wij door met de werving.

Schenkingen, legaten

Van verschillende personen, stichtingen en bedrijven ontvingen wij schenkingen in natura (tuinbanken, tuinornamenten/vazen, plantmateriaal) en in geld.

Van een trouwe bezoeker die decennialang Trompenburg heeft bezocht mochten wij een aanzienlijk legaat ontvangen.

Alle schenkingen worden aangewend voor het in standhouden, verfraaien en verbeteren van Trompenburg Tuinen & Arboretum.

10. Organisatie

Bestuur

Het bestuur bestaat uit 7 personen. Twee bestuursleden worden benoemd uit Stichting Bevordering Volkskracht en twee uit de familie Van Hoey Smith. Deze bestuursleden hebben geen periodieke aftredens- of leeftijdsgrens. Drie bestuursleden worden benoemd door het bestuur zelf. Deze bestuursleden zijn aftredend en herkiesbaar na iedere drie jaar tot hun 72 jaar. In theorie kunnen zij dus tot hun 75e in het bestuur blijven. Voor vakinhoudelijke informatievoorziening maakt het bestuur gebruik van een adviseur op het gebied van groen. Het bestuur vergadert zo vaak als nodig maar minimaal vier keer per jaar. De bestuursleden ontvangen geen beloning voor hun inzet.

Voorzitter

Mr. B. Westendorp

Secretaris

Dhr. R. van Hoey Smith

Penningmeester

Drs. J. de Bruin

Leden

Mr. A. van Hoey Smith

Mr. T. Cieremans

Mw. A. Loef

Dhr. W. Kromhout

Adviseur

Ing. H. Sneep

Code Cultural Governance - Het bestuur van Trompenburg Tuinen & Arboretum is gecommitteerd aan de regels van goed bestuur, zoals geformuleerd in de Code Cultural Governance.

Ethische Code voor musea - Het bestuur van Trompenburg Tuinen & Arboretum onderschrijft de Ethische Code voor musea als richtlijn voor museaal handelen.

Trompenburg Tuinen is met ingang van 1 januari 2014 aangewezen als Culturele ANBI (RSIN 002769098)

Medewerkers, vrijwilligers en stagiaires

Naast het gemiddeld aantal werknemers van 9,1 berekend op fulltime basis, is er een grote groep van meer dan honderd vrijwilligers die zich inzet voor Trompenburg. Onze vrijwilligers zetten zich in bij de Front-Office, als tuinvrijwilliger (incl. het zaaigenootschap voor bijzondere eenjarigen) en ook als rondleider.

Per 1 juni zijn 2 1^e Medewerkers Front-Office in dienst gekomen teneinde alle activiteiten omtrent Publiekzaken, Winkel en Horeca in het entreegebouw een nieuwe impuls te geven. Zij zijn gestart na de 1^e lockdown en dit past binnen de koers teneinde de organisatie verder te professionaliseren, nieuwe inkomstenstromen te genereren en service en gastvrijheid te verhogen.

